

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSLIJEDIPLOMSKOGA SVEUČILIŠNOG STUDIJA
KOMUNIKOLOGIJA
SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU**

**Datum posjeta:
8. travnja 2019.**

Lipanj, 2019.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz sredstava
Europskoga socijalnog fonda.
Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za
znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	6
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA.....	6
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	6
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	6
PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....	8
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA.....	9
OCJENA KVALITETE.....	12

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji poslijediplomskoga sveučilišnog studijskog programa *Komunikologija* na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskog sveučilišnog studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

Dr. Igor Štiks, University in Edinburgh i Faculty for Media and Communication

Prof. Dibyesh Anand, University of Westminster

Prof. Ciarán Burke, Friedrich-Schiller-Universität Jena

Dr. Daniela Angelina Jelinčić, Institute for Development and International Relations

Izv. prof. Peter W. Zuidhof, University of Amsterdam

Dr. Teresa Murjas, School Director of Academic Tutoring for Theatre & Television i School of Arts & Communication Design, Reading University, UK

Marko Radenović, Princeton University i McKinsey & Company

Katja Simončič, Faculty of Law, University of Ljubljana

Matteo Tracchi, Human Rights Centre of the University of Padua

Prof. Robert Wallace Vaagan, OsloMet – Oslo Metropolitan University

Prof. Dejan Jontes, University of Ljubljana

Prof. Monika Metykova, University of Sussex

Visoko su učilište posjetili:

- Dr. Igor Štiks, University in Edinburgh i Faculty for Media and Communication
- Prof. Dibyesh Anand, University of Westminster
- Prof. Ciarán Burke, Friedrich-Schiller-Universität Jena
- Dr. Daniela Angelina Jelinčić, Institute for Development and International Relations
- Izv. prof. Peter W. Zuidhof, University of Amsterdam
- Dr. Teresa Murjas, School Director of Academic Tutoring for Theatre & Television i School of Arts & Communication Design, Reading University, UK
- Marko Radenović, Princeton University i McKinsey & Company
- Katja Simončič, Faculty of Law, University of Ljubljana
- Matteo Tracchi, Human Rights Centre of the University of Padua
- Prof. Robert Wallace Vaagan, OsloMet – Oslo Metropolitan University
- Prof. Dejan Jontes, University of Ljubljana
- Prof. Monika Metykova, University of Sussex

Članovi Stručnog povjerenstva koji su sudjelovali u pisanju izvješća:

- Prof. Robert Wallace Vaagan, OsloMet – Oslo Metropolitan University (moderator)
- Prof. Dejan Jontes, University of Ljubljana
- Prof. Monika Metykova, University of Sussex

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju ovog izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružila je:

- Marina Matešić, koordinatorica, AZVO.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- upravom
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: Poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studij Komunikologija

Izvođač: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Nositelj: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Mjesto izvođenja: Zagreb

Područje i polje: Društvene znanosti (Informacijske i komunikacijske znanosti)

Broj doktoranada: 97

Broj doktoranada kojima se studij financira: 1

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 96

Broj neaktivnih doktoranada: 36

Broj doktoranada kojima je imenovan službeni mentor: 20

Broj nastavnika: 32

Broj mentora: 33 potencijalna mentora od kojih je 13 imenovanih mentora za 20 doktoranada.

Ishodi učenja studijskog programa:

Po ispunjavanju svih studijskih obveza te izradi i javnoj obrani doktorskog rada, kandidat će moći:

IU 1 Demonstrirati sustavno razumijevanje područja informacijskih i komunikacijskih znanosti, posebice komunikologije, odnosa s javnošću i masovnih medija.

IU 2 Postavljati, formulirati i operacionalizirati istraživačke probleme u području informacijskih i komunikacijskih znanosti, posebice komunikologije, odnosa s javnošću i masovnih medija.

IU 3 Kritički analizirati, evaluirati i sintetizirati nove i složene istraživačke ideje o komunikološkim fenomenima.

IU 4 Demonstrirati vladanje istraživačkim vještinama i metodama vezanima uz područje informacijskih i komunikacijskih znanosti, posebice komunikologije, odnosa s javnošću i masovnih medija.

IU 5 Demonstrirati interpretaciju novih znanja kroz originalno istraživanje i publiciranje rezultata vlastitih istraživanja.

IU 6 Prezentirati svoje zaključke i rezultate originalnog istraživanja, stručnoj i općoj publici na jasan i učinkovit način.

Struktura studijskog programa: 104 na kolegijima : 76 kroz istraživački rad (ECTS)

U Samoanalizi se navodi: „Tijekom prve i druge studijske godine, u svakom semestru studenti upisuju obvezne kolegije zajedničkog programskog modula i obvezne kolegije studija, te izborne kolegije studija, uključujući i ponuđene kolegije iz programa drugih poslijediplomskih sveučilišnih studija Doktorske škole.“ Kroz nastavu se stječe ne manje od 104 ECTS-a, raspodijeljeno kroz četiri semestra u prve dvije godine studija.

Nejasno je kako se stječe preostalih 76 ECTS-a.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta Visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje *izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do 1 godine u kojem bi visoko učilište trebalo provesti nužna poboljšanja. Pismo očekivanja uključuje zabranu upisa studenata.*

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

Stručno povjerenstvo preporučuje izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do 1 godine, u kojem bi Visoko učilište trebalo provesti nužna poboljšanja. Pismo očekivanja bi trebalo uključivati zabranu upisa novih studenata.

Stručno je povjerenstvo identificiralo neke prednosti studijskog programa, ali njih daleko nadmašuju nedostaci, prije svega brojne diskrepancije između strategije Sveučilišta u Osijeku i Samoanalize, koja je očito većim dijelom izrađena na Sveučilištu u Dubrovniku; potom nedovoljna kvaliteta 9 disertacija koje je Povjerenstvo dobilo na uvid; manjak koherentnosti i integriranosti teorijskog i metodološkog elementa u jednom interdisciplinarnom programu; nepovoljan omjer nastavnog i istraživačkog segmenta na studiju; premali broj objavljenih radova doktoranada; nedostaci u sustavu mentorstva; vrlo niska razina međunarodnog djelovanja i suradnje s ključnim međunarodnim udruženjima kao što su ICA i IAMCR – što sve negativno utječe na znanstveni ugled institucije .

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Puni je naziv programa "poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studij Komunikologija", znanstveno područje društvenih znanosti, polje informacijskih i komunikacijskih znanosti, s poveznicama na humanističke znanosti (odnosi s javnošću i masovnim medijima).
2. Program je ambiciozno zamišljen kao oblik suradnje Sveučilišta u Osijeku i Sveučilišta u Dubrovniku, dok se većina aktivnosti izvodi u Zagrebu.
3. Studij je oblikovan u skladu s međunarodnim (europskim/američkim) standardima, gdje se tijekom 3 godine stječe 180 ECTS-a.
4. Navodi se usklađenost programa sa zahtjevima ESG-a (Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskome prostoru visokog obrazovanja) iz 2015. te norme ISO 9601 QMF (*Quality Management Framework*).
5. Interdisciplinarnost može biti prednost ovog programa pod uvjetom da uključuje integraciju i sintezu teorije, metoda i analitičkog okvira u koherentnu cjelinu.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Uzevši u obzir brojne diskrepancije između strategije Sveučilišta u Osijeku i Samoanalize, koja je očito većim dijelom izrađena na Sveučilištu u Dubrovniku, suradnja između dvaju

sveučilišta nije optimalna te je potrebno razmotriti reorganizaciju. Isto tako, Povjerenstvo nije dobilo na uvid ugovor o suradnji između dvaju sveučilišta.

2. Što se tiče usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja (vidi dalje u tekstu), procjena je da je ispunjeno samo 5 uvjeta, dok ih 11 nije ispunjeno. Već je i ovo dovoljno za gašenje programa.
3. U pogledu navedene interdisciplinarnosti programa postoje mnogi nedostaci te manjak unutarnje koherentnosti i sinteze.
4. Nastava nosi 104 ECTS-a, no nejasno je kako se stječe preostalih 76 ECTS-a za istraživački rad. Omjer nastave i istraživačkog rada nije prikladan (57 % – 43 %); doktorandi u prva četiri semestra imaju 20 obveznih i izbornih kolegija.
5. U razdoblju 2015. – 2018. samo je 9 doktoranada završilo studij, no kvaliteta je njihovih disertacija upitna (vidi točku 12).
6. Iako Visoko učilište dopušta izradu doktorskog rada u obliku članaka na engleskom jeziku, čime bi se potaknulo i poboljšalo objavljivanje i umrežavanje na međunarodnoj razini, svih je 9 disertacija izrađeno u obliku monografije i na hrvatskom jeziku. Dio je problema što IU 5 ne potiče objavljivanje na međunarodnoj razini na nekom od svjetskih jezika.
7. Značajan je dio doktoranada (36 od 96) neaktivan.
8. Od 33 potencijalna mentora, samo je 13 službeno imenovanih mentora za 20 doktoranada.
9. Značajni su izazovi u pogledu materijalnih resursa, nedostatnog financiranja i iznadprosječno visokih školarina.
10. Nedostatak komunikacije s važnim međunarodnim mrežama strukovnih udruženja poput Međunarodne udruge za komunikologiju (International Communication Association – ICA) i Međunarodne udruge za istraživanja na području medija i komunikologije (International Association of Media and Communication Research – IAMCR).
11. Čini se da je broj upisanih doktoranada prevelik.
12. Neke disertacije nisu na razini koja se, prema međunarodnim standardima, očekuje od doktorskog rada.
13. Mentori ne bi trebali sudjelovati u povjerenstvima za ocjenu i obranu doktorskog rada, a u njima bi trebao biti i barem jedan vanjski član, što ovdje nije slučaj.
14. Neki mentori nisu aktivni istraživači u znanstvenom području studijskog programa, što je evidentno iz objavljenih radova.
15. Mentorsko se radno opterećenje ne planira na odgovarajući način, uzevši u obzir veliki broj upisanih doktoranada i ograničen broj mentora – preporuka je Europske udruge sveučilišta (EUA) 4 – 6 redovnih doktoranada po mentoru. Savjetnici imaju vrlo visoko radno opterećenje.
16. Nije jasno postoji li podrška za razvoj karijere doktoranada (npr. prilike za nastavni rad).
17. Nije jasno kako se primjenjuju i prate interna pravila o uvjetima i obvezama doktoranada, mentora i institucije.
18. Nije jasno odgovaraju li svi kolegiji doktorskoj razini prema ishodima učenja za pojedine kolegije. Primjerice, jedan od obveznih modula na prvoj godini su „Teorije odnosa s javnošću“, a stječe se diploma iz komunikologije.
19. Nije jasno što podrazumijeva postupak praćenja/unaprjeđenja kvalitete – izrađuju se godišnja izvješća, ali Stručno povjerenstvo nije upoznato s pojedinostima njihovih ishoda.
20. Nije jasno koje su aktivnosti mentora povezane baš s ovim doktorskim programom, a koje se odvijaju izvan okvira studija, odnosno koje nisu povezane sa studijem (konferencije, objavljeni radovi, istraživačke mreže itd.).

21. Edukacije za mentore uvedene su tek nedavno (rujan 2018.) te iako se tom odlukom studij kreće u pravom smjeru, nije jasno kakvi su planovi za budućnost.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Što se tiče usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja (vidi dalje u tekstu), procjena je da je ispunjeno 5 uvjeta, što se može smatrati kao svojevrsan dokaz dobre prakse.
2. Edukacije za mentore uvedene su u rujnu 2018. te se tom odlukom studij kreće u pravom smjeru unatoč tomu što budući planovi nisu razrađeni.
3. Na temelju svog Etičkog kodeksa, Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja (točka 2.5.).
4. Prema Visokom učilištu, na temelju članka 32. „Pravilnika o poslijediplomskim studijima na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“ postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	NE *
* Sveučilište u Osijeku nije upisano u Upisnik u području društvenih znanosti, polje informacijskih i komunikacijskih znanosti. DA za Sveučilište u Dubrovniku.	
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	NE *
*Sveučilište u Osijeku ne izvodi studijske programe u traženom području i polju te broj zaposlenih nastavnika nije dovoljan za izvođenje programa u navedenom području i polju. Sveučilište u Dubrovniku izvodi preddiplomske i diplomske studijske programe u znanstvenom području društvenih znanosti, polju informacijskih i komunikacijskih znanosti.	
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	NE *
*U Samoanalizi nema dokaza kojima se potvrđuje da Sveučilište u Osijeku zapošljava istraživače u području društvenih znanosti.	
4. Najmanje 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	NE*
*Sveučilište u Osijeku ne zapošljava ni jednog od nastavnika uključenih u izvođenje studijskog programa: nastavnici koji izvode nastavu u Osijeku zaposleni su na Filozofskom, Pravnom i Ekonomskom fakultetu u Osijeku (17 nastavnika), dok je 5 nastavnika zaposleno na Sveučilištu u Dubrovniku. 10 je vanjskih suradnika.	
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA*
Sve obranjene doktorske disertacije pohranjuju se u elektroničkom obliku na mrežnoj stranici „Digitalni akademski arhivi i repozitoriji – DABAR“ te su lako dostupne putem otvorenog pristupa.	
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugog općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
Dodatni/preporučeni uvjeti za izdavanje pozitivnog mišljenja	
1. VU ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	NE*
* Za Sveučilište u Osijeku ovo je NE. Za Sveučilište u Dubrovniku: samo jedan nastavnik naveden u Tablici 1 specijaliziran je u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti, dok su preostala 4 specijalizirana u polju ekonomije (3) te u području humanističkih znanosti, polju filozofije (1).	
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	NE *

*Sveučilište u Osijeku nije bilo uključeno u postupke reakreditacije budući da ne izvodi preddiplomske sveučilišne studijske programe u području informacijskih i komunikacijskih znanosti, dok je 2014. u reakreditacijskom postupku Odjela za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku ovaj standard dobio nižu ocjenu od propisane. („početna faza implementacije“).	
3. Program doktorskog studija usklađen je sa strateškim programom znanstvenog istraživanja Visokog učilišta.	NE *
*Nije izrađen strateški program znanstvenog istraživanja na sveučilišnoj razini za Sveučilište u Osijeku ili za Sveučilište u Dubrovniku (ili strategije nisu dostavljene povjerenstvu).	
4. Omjer je mentora i studenata na cijelom Visokom učilištu ispod 1 : 3.	DA
5. Mentori udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija: u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (Tablica 2, Mentori i doktorandi); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranda (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	NE *
U tablici 2 navedeno je samo 8 od 13 imenovanih mentora (mentori koji nedostaju: Tanta, Vinković, Labaš, Cvrtila, Vilović). Nadalje, nema podataka za preostalih 20 potencijalnih mentora. Samo 9 od očekivanih 20 doktoranada predstavljeno je u tablicama. a) NE (najmanje dvoje nije zaposleno u znanstvenoj ili akademskoj ustanovi; Cvrtila i Tanta zaposleni su na veleučilištima); b) NE (od 8 imenovanih mentora navedenih u tablici, 2 su specijalizirana u području humanističkih znanosti / filologije, 3 nema navedenu nikakvu istraživačku djelatnost u posljednjih 5 godina); c) NE; d) NE; e) prema Samoanalizi održana je jedna radionica u rujnu 2018.; f) nije primjenjivo.	
6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje.	a) DA b) NE*
*Prema Samoanalizi i priloženim poveznicama, neki nastavnici nemaju zabilježenu nikakvu znanstvenu djelatnost u posljednjih 5 godina, dok drugi nastavnici imaju objavljene radove koji bi se samo u teoriji te na strogo pojedinačnoj osnovi mogli smatrati relevantnima za nastavu, primjerice, istraživanja iz filologije i književne teorije (Kramarić, Žužul, Vuković), filozofije (Kramarić, Senković, Ljubimir, Radić), prava (Vinković, Lulić), psihologije (Ručević), teologije (Radić), IT-a (Žagar), umjetnosti (Bobić).	
7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.	NE *
Mentor jest član povjerenstva. U jednom je slučaju mentor predsjednik povjerenstva.	

<p>8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnog/samostalnog istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.</p>	<p>NE *</p>
<p>*Čini se da istraživački rad počinje na trećoj godini studijskog programa dok je tijekom prve dvije godine predviđeno pohađanje klasične nastave (u prve dvije godine 104/120 ECTS bodova dodjeljuje se za pohađanje strukturirane nastave). Nadalje, samo 20 od 97 doktoranada ima imenovane mentore, a samo 9 od tih 20 jasno je odredilo temu svojeg istraživanja.</p>	
<p>9. VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.</p>	<p>NE*</p>
<p>*Potpisan je Ugovor o suradnji između Sveučilišta u Osijeku i Sveučilišta u Dubrovniku. NE za sve ostalo gore navedeno u uvjetu (odgovarajući ugovori, VU osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima, pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima 80 %).</p>	

OCJENA KVALITETE

1. RESURSI: NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Sastanci vođeni tijekom posjeta potvrdili su da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p> <p>U poglavlju III.1. Samoanalize (Nastavnički, mentorski i istraživački kapaciteti i infrastruktura) navodi se, <i>inter alia</i>, da su nastavnici objavili 326 znanstvenih radova u uglednim međunarodnim i domaćim znanstvenim časopisima i knjigama u proteklih pet godina, više od 10 znanstvenih radova po nastavniku, te su bili uključeni u 60 znanstvenih projekata. To ukazuje na postojanje dovoljnih resursa za odgovarajuću znanstvenu djelatnost.</p> <p>Iz Strategije Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku 2011. – 2020. (Izmjene i dopune; Materijalni resursi, str. 35–37) razvidno je da je financiranje velik problem čime bi se mogao objasniti relativno mali broj uspješnih kandidata u razdoblju 2015. – 2018. (9), velik broj neaktivnih doktoranada (36 od 96) itd.</p>
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Većinom je teško pronaći znanstveno područje (društvene znanosti) i polje (informacija i komunikacija) te disciplinu (komunikologija) na mrežnim stranicama bilo kojeg od triju Sveučilišta.</p> <p>Sveučilište u Osijeku ima Filozofski fakultet, ali na mrežnim stranicama nema ili ima malo informacija na engleskom jeziku o sastavnicama Sveučilišta. http://www.unios.hr/en/about-university/university-units/</p> <p>Sveučilište u Dubrovniku na svojim mrežnim stranicama pod poslijediplomskim studijima ne navodi društvene znanosti. http://www.unidu.hr/odjeli.php?idizbornik=637</p>
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Izgleda da je opterećenje mentora značajno te neravnomjerno raspoređeno – preporuka je Europske udruge sveučilišta (EUA) 4 – 6 redovnih doktoranada po mentoru. Nije jasno prihvaćaju li mentori disertacije i s</p>

	<p>drugih institucija te stoga ukupan broj mentoriranih doktoranada može potencijalno biti i veći.</p> <p>Radno opterećenje svakog pojedinog nastavnika nalazi se u Tablici 1 (Tablica 13 u Samoanalizi). Maksimalno je radno opterećenje nastavnika propisano kolektivnim ugovorom 360 (300 + 20 %) norma sati. U nekim slučajevima ovaj maksimum premašen je za značajan broj sati, primjerice, radno opterećenje profesora Maldinija iznosi 520 norma sati.</p>
<p>1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p> <p>U poglavlju III.1.3. (str. 19) navodi se da su svi nastavnici na poslijediplomskom sveučilišnom studiju Komunikologija visokokvalificirani.</p> <p>Strategija Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, str. 16) prepoznaje važnost kvalificiranosti nastavnika, ali ne sadrži ažurirane brojčane podatke: na str. 34 brojčani su podaci iz 2013. SWOT analiza (str. 61–62) pod slabostima navodi da je „udio znanstvenoistraživačkog rada u sustavu upravljanja kvalitetom minimalan“ što bi moglo značiti da VU ne prati objavljuju li nastavnici radove u međunarodno recenziranim publikacijama.</p>
<p>1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Neki mentori nisu aktivni istraživači u znanstvenom području studijskog programa, što je evidentno iz objavljenih radova.</p> <p>Kvalificiranost nastavnika određuje se prvenstveno brojem publikacija koje su povezane s programom i temama disertacija mentoriranih doktoranada i koje su relevantne za njih.</p>
<p>1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti nastavnika i mentora.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p>

	<p>U poglavlju III.1.5. Samoanalize (str. 21) navodi se da su uspostavljene odgovarajuće metode osiguravanja i praćenja kvalitete.</p> <p>U Strategiji Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, str. 51 i dalje) navodi se da je 1999. pokrenuta rasprava na temu osiguravanja kvalitete, 2012. uspostavljen je sustav osiguranja kvalitete dok je 2014. osnovan Centar za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete obrazovanja. Međutim, stručno povjerenstvo nije imalo uvid u dokumentaciju o redovitom provođenju postupaka osiguravanja kvalitete, praćenju kvalitete ili provođenju postupaka internih prosudbi (audit). SWOT analiza (str. 61–62) pod slabostima navodi da je „dokumentacija sustava upravljanja kvalitetom nekonzistentna“. Stručno povjerenstvo zatražilo je sastanak s pročelnikom Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete obrazovanja, no to mu nije bilo omogućeno. To po svemu sudeći krši Standarde 1.7. (Upravljanje informacijama) i 1.9. (Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa) Standarda i smjernica za osiguranje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG iz 2015.).</p>
<p>1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima znanstvene/umjetničke discipline iz koje se izvodi doktorski program.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Bilo je teško provjeriti raspoloživost istraživačkih resursa budući da je stručno povjerenstvo posjetilo samo mjesta izvođenja nastave u Zagrebu. Iz dokumentacije i razgovora razvidna je ograničenost resursa u vezi s financiranjem, uslugom knjižnice i prostorom za učenje.</p>
<p>2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA</p>	
<p>2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i izvodi doktorski studij. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište donekle je uspjelo uspostaviti program izvođenja doktorske nastave u okviru kojeg je obranjeno 9 doktorskih disertacija između 2015. i 2018. godine. Program osobito vodi računa o potrebama u regiji te o suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku. Program službeno izvodi Sveučilište u Osijeku u suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku. Nastava se najvećim dijelom izvodi u Zagrebu.</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p>

	<p>U poglavlju III.2.1. Samoanalize (str. 22) navodi se da su ovi postupci definirani.</p> <p>U Strategiji Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, str. 27–28) navedeno je 18 doktorskih programa koji se izvode na visokom učilištu, uključujući „Komunikologiju“ kao jedan od tri interdisciplinarna studija u okviru Doktorske škole društveno-humanističkih znanosti.</p>
<p>2.2. Pokretanje je dokorskog studija usklađeno sa znanstvenom misijom i vizijom visokog učilišta, odnosno strateškim programom znanstvenog/umjetničkog istraživanja visokog učilišta.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da Samoanaliza i strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p> <p>U poglavlju III.2.2. Samoanalize (str. 23) tvrdi se da je program usklađen s raznim strateškim dokumentima Europske unije i s hrvatskim nacionalnim prioritetima, ali visoko učilište nigdje ne navodi svoju znanstvenu misiju i viziju (strateški program znanstvenog/umjetničkog istraživanja).</p> <p>U Strategiji Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, str. 4.) navodi se: „osnovna misija i vizija ostala je ista“. Fokus je stavljen na Strateške ciljeve (str. 7–9 Strategije 2011. – 2020), Znanstvenoistraživačku djelatnost (str. 20–31. Strategije 2011. – 2020.) i detaljan pregled strateških ciljeva i zadataka (str. 64–92 Strategije 2011. – 2020.), ali visokom učilištu nedostaje jasno formilirana misija, vizija i strateški program znanstvenog/umjetničkog istraživanja.</p>
<p>2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem dokorskog studija i radi na poboljšanjima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da se visoko učilište ne pridržava u potpunosti Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG iz 2015.) te da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p> <p>Program je djelomično usklađen sa standardima 1.7. (Upravljanje informacijama) i 1.9. (Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa) ESG-a iz 2015.</p> <p>U poglavlju III.2.3. Samoanalize (str. 23–24) tvrdi se da je praćenje kvalitete i uspješnosti izvedbe dokorskog studija sustavna i stalna aktivnost.</p>

	<p>U SWOT analizi Strategije Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, str. 61–62) pod slabostima se sugerira da su potrebna poboljšanja.</p> <p>Razgovori tijekom posjeta potvrdili su da se, općenito govoreći, uspješnost programa slabo prati, ne prikuplja se dovoljno podataka u svrhu potpore donošenju odluka, istraživačka izvrsnost ne prati se i ne nagrađuje na prikladan način, nedostaje interakcije s relevantnim međunarodnim udruženjima (ICA, IAMCR) te se ne posvećuje dovoljno pažnje istraživačkom profilu doktoranada. Konačno, Stručno povjerenstvo smatra da je potrebno obratiti pozornost na stope završnosti budući da je više od trećine doktoranda neaktivno.</p>
<p>2.4. VU sustavno prati uspješnost mentora / ima mehanizme vrednovanja mentora, promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da se Visoko učilište ne pridržava u potpunosti Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG iz 2015.) te da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p> <p>Ostaje nejasno u kojoj se mjeri provode efikasne metode praćenja istraživačkog profila mentora prije i tijekom njihova imenovanja za mentora te jednako tako u kojoj se mjeri uspostavljen funkcionalan sustav posredovanja između studenata i mentora ako se za tim ukaže potreba.</p> <p>Pod točkom 1.5. (Nastavno osoblje) Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete (ESG iz 2015.) traži se primjenjivanje transparentnih procesa zapošljavanja i razvoja zaposlenika visokog učilišta.</p> <p>U poglavlju III.2.4. Samoanalize (str. 24–25) navodi se da su uspostavljeni odgovarajući mehanizmi praćenja uspješnosti mentora.</p> <p>Strategija Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, str. 16–17) upućuje na to da se ne provodi kontinuirano vrednovanje rada mentora.</p>
<p>2.5. VU osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Članak 4. Etičkog kodeksa VU-a obuhvaća slobodu znanstvenog istraživanja dok se u Članku 11. razmatra akademska čestitost. U poglavlju III.2.5. Samoanalize (str. 25) navodi se da VU osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.</p>

<p>2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskog istraživanja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U poglavlju III.2.6. Samoanalize (str. 25–26) navodi se da je postupak izrade i obrane doktorskog rada jasan i objektivan te da obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskog istraživanja.</p> <p>Stručno povjerenstvo imalo je poteškoća pri procjenjivanju koliko je postupak jasan i objektivan. Dokumentacija VU-a uključivala je samo prazne obrasce (obrazac “Prijedlog imenovanja mentora”, Obrazac godišnjeg mentorova Izvješća o radu s doktorandom, Obrazac za prijavu teme disertacije itd.). Povjerenstvu nisu dostavljena ispunjena izvješća o mentoriranju doktoranada.</p> <p>Razgovori s doktorandima potvrdili su dobre odnose s mentorima, ali i nezadovoljstvo prevelikim brojem obveznih kolegija te jasnu želju za poboljšanjem sadržaja metodoloških kolegija, primjerice, o sustavima velikih podataka, vidi točku 4.7. za više detalja.</p>
<p>2.7. Ocjena doktorskog rada rezultat je znanstvene procjene neovisnog povjerenstva.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Postoje vidljive razlike između onog što se navodi u Samoanalizi i onog što se provodi u praksi.</p> <p>U poglavlju III.2.7. Samoanalize (str. 26) navodi se da je ocjena doktorskog rada rezultat znanstvene procjene neovisnog povjerenstva.</p> <p>Naslovi devet popisanih disertacija na engleskom su jeziku, no sve su disertacije napisane na hrvatskom jeziku. Procjenu ne vrši neovisno povjerenstvo sastavljeno od međunarodnih članova, već povjerenstvo koje uključuje mentore i nastavnike zaposlene na Visokom učilištu (vidi 4.8.).</p>
<p>2.8. VU objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja, kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Ako i postoje, informacije su uglavnom objavljene na hrvatskom jeziku. U SWOT analizi Strategije Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, str. 61–62) pod slabostima se navodi nedostatak engleske verzije mrežnih stranica.</p>

<p>2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p> <p>U poglavlju III.2.10. Samoanalize (str. 27–28) razlaže se struktura troškova i ukupna cijena školarine u iznosu od 80 000 HRK po doktorandu.</p> <p>Strategija Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, III.5.2. Materijalni resursi, str. 35–37) potvrđuje nedostatnost prihoda iz državnog proračuna te potrebu za povećanjem prihoda iz europskih fondova, od komercijalizacije rezultata istraživanja te iz ostalih vanjskih izvora financiranja. Ove okolnosti zasigurno imaju negativan utjecaj na doktorski studij.</p>
<p>2.10. Školarine se utvrđuju na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Razgovori vođeni tijekom posjeta potvrdili su da Samoanaliza i opća razvojna strategija VU-a nisu dovoljno dobro integrirane.</p> <p>U poglavlju III.2.10. Samoanalize (str. 27–28) razlaže se struktura troškova i ukupna cijena školarine u iznosu od 80 000 HRK po doktorandu.</p> <p>U Strategiji Sveučilišta J. J. Strossmayera 2011. – 2020. (Izmjene i dopune, III.5.2. Materijalni resursi, str. 35–37) ne spominje se školarina.</p>
<p>3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA</p>	
<p>3.1. VU određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi je navedeno da se prilikom upisa studenata vodi računa o mogućnostima mentora na dva načina – dostupnost prema radnom opterećenju i prema stručnosti. Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo imalo priliku razgovarati sa sadašnjim i bivšim studentima te je iz razgovora doznalo o slučaju studenta kojem nije mogao biti dodijeljen mentor kojeg je student izabrao zbog ograničenja uzrokovanih radnim opterećenjem.</p> <p>Europska udruga sveučilišta preporučuje kao dobru praksu maksimalno 6 redovnih studenata na doktorskom studiju na jednog mentora te se čini da je ta preporuka ispunjena u slučaju studenata koji već imaju imenovanog mentora, međutim postoji značajan broj studenata doktorskog studija koji čekaju imenovanje mentora. Doktorandima se osim</p>

	<p>mentora dodjeljuju i studijski savjetnici te je Stručno povjerenstvo bilo iznenađeno činjenicom da svaki član nastavnog osoblja može biti studijski savjetnik neograničenom broju studenata. Primjerice, prema podacima iz Samoanalize profesor Maldini studijski je savjetnik 35 studenata. Iako je stručnom povjerenstvu jasno da su neki od navedenih studenata "neaktivni", broj je i dalje alarmantno visok. U tom pogledu, Stručno povjerenstvo mora naglasiti da tijekom razgovora sa sadašnjim i bivšim studentima nije bilo pritužbi na dostupnost mentora za konzultacije itd.</p> <p>Izgleda da se pri planiranju upisnih kvota, nastavni kapaciteti uopće ne uzimaju u obzir, čak ni kada je riječ o izvođenju obveznih kolegija. Iz razgovora tijekom posjeta stručno povjerenstvo je doznalo da se izborni kolegiji često izvode za vrlo mali broj studenata ili da ih studenti uopće ne upisuju što se interpretira kao znak postojanja niza mogućnosti izbora za studente. Međutim, to nije nužno znak dobrog planiranja, naprotiv, to može upućivati na to da je kurikulum studijskog programa loše osmišljen.</p>
<p>3.2. VU određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Izgleda da se upisne kvote za doktorski studij temelje isključivo na tržišnim pokazateljima, a tijekom posjeta Stručnom povjerenstvu više je puta ponovljeno da postoji potreba na tržištu rada za ovim studijskim programom, što je navedeno i u Samoanalizi. Prilikom određivanja upisnih kvota VU se savjetuje i sa strukovnim organizacijama poput Hrvatske udruge za odnose s javnošću i Hrvatske gospodarske komore. Međutim, uobičajeno je da doktorski studij vodi k akademskoj ili istraživačkoj karijeri, prije nego profesionalnoj karijeri u odnosima s javnošću, komunikacijama itd. Stručno povjerenstvo nije pronašlo dokaze o tome da se prilikom određivanja upisnih kvota uzimaju u obzir potrebe sustava znanosti i obrazovanja.</p>
<p>3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Izgleda da se doktorski studij oslanja u velikoj mjeri na samofinancirane doktorande i na doktorande financirane od poslodavaca. U Samoanalizi je navedeno da su u 60 % slučajeva školarine u potpunosti financirane ili sufinancirane od poslodavaca i drugih gospodarskih subjekata. Za vrijeme posjeta Stručno povjerenstvo razgovaralo je s bivšim studentom koji je na čelu tvrtke za</p>

	<p>PR te njegova tvrtka financira studij jednom doktorandu. Prema Samoanalizi te nakon posjeta VU-u izgleda da voditelj doktorskog studija pri određivanju upisnih kvota kao ključnu stavku uzima postojanje tržišne potrebe za ovim doktorskim studijem.</p>
<p>3.4. VU bi trebalo voditi računa o broju upisanih doktoranada tako da svaki kandidat koji će biti upisan ima savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija, vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održivi plan znanstvenog istraživanja te da bude u mogućnosti uspješno završiti doktorsko istraživanje.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Stručno je povjerenstvo na temelju Samoanalize zaključilo, što je tijekom posjeta potvrđeno, da studenti ne surađuju nužno s dodijeljenim im mentorom od početka pohađanja studija. Iz dokumentacije je također vidljivo da prilikom upisa na studij studenti nemaju gotov prijedlog teme istraživanja te im se dodjeljuje savjetnik koji prati njihov napredak tijekom studija. Studentu se mentor dodjeljuje kasnije, prilikom predaje prijedloga teme istraživanja, te se pri odabiru mentora vodi računa o tome da im se dodijeli projekt ovisno o području koje pokrivaju. Iz Samoanalize te razgovora vođenih tijekom posjeta razvidno je da studenti provedu barem prvu godinu studija bez rada na planu/projektu istraživanja i, kao što je već navedeno, bez dodijeljenog im mentora. To je vrlo problematično budući da je ključno da student radi na svom istraživačkom projektu od samog početka kako bi svojim doprinosom proširio granice znanja unutar propisanog trajanja studija. Tijekom posjeta Stručno se povjerenstvo sastalo sa studentima doktorskog studija koji su izrazili svoju zabrinutost zbog velikog broja ispita na koje moraju izići naročito tijekom prve godine studija. Kao što je već spomenuto, Stručno povjerenstvo smatra da je potrebno obratiti pažnju na broj doktoranada koji se dodjeljuje pojedinim članovima nastavnog osoblja u svojstvu savjetnika. Od 96 doktoranada 70 ih je dodijeljeno trima savjetnicima – profesor Maldini (35 doktoranada), izvanredni profesor Skoko (22 doktoranda) i izvanredni profesor Tanta (13 doktoranada).</p> <p>Kako bi se zajamčilo da studenti doktorskog studija dobiju mentorstvo i potporu potrebnu za uspješan završetak studija, potrebno je uvesti niz formalnih mehanizama. Odnose između studenata i mentora potrebno je formalizirati te uvesti redovito praćenje napretka studenata. Iako je Stručno povjerenstvo iz dokumenata doznalo da se napredak studenata prati na godišnjoj razini, nije bilo u mogućnosti prikupiti konkretne dokaze o tome što se pod tim podrazumijeva. Jednako tako, Stručno</p>

	<p>povjerenstvo nije dobilo na uvid primjerke bilješki sa sastanka studenta s mentorom ili sa savjetnikom. Stručno povjerenstvo stoga može potvrditi postojanje službenih dokumenata koje je potrebno ispuniti za sastanke i u svrhe praćenja napretka studenata, ali ne može dati sud o stvarnoj efikasnosti ili transparentnosti postupka zbog nedostatka dokaza. Tijekom posjeta, a posebice iz razgovora sa studentima doktorskog studija, Stručno povjerenstvo doznalo je da se studenti i mentori ili savjetnici dogovaraju u velikoj mjeri na osobnoj razini te da, prema mišljenju studenata, ti dogovori dobro funkcioniraju.</p>
<p>3.5. VU osigurava zapošljavanje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada iz zemlje i inozemstva.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>I obvezni i izborni kolegiji izvode se isključivo na hrvatskom jeziku. Strani se studenti mogu upisati na program, no moraju studirati na hrvatskom jeziku. Doktorski se rad može izraditi na engleskom jeziku. Uzevši u obzir postojeću situaciju, privlačenje inozemnih studenata praktički i ne postoji. Postoje planovi uvođenja doktorskog studija na engleskom u Dubrovniku.</p>
<p>3.6. Seleksijski je postupak pri upisu javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iako se slobodna mjesta na studiju javno oglašavaju te su objavljeni uvjeti za upis i postupak selekcije kandidata, Stručno povjerenstvo smatra da su neki dijelovi nejasni, posebice tražena dužina motivacijskog pisma te koji su zaposlenici zaduženi za provođenje postupka selekcije, provođenje postupka predselekcije, procjenu motivacijskog pisma i vođenje razgovora s kandidatima. Mrežne stranice pružaju informacije na hrvatskom jeziku o ključnim dijelovima motivacijskog pisma i o ukupnom broju bodova koje je moguće dobiti, vidi http://www.unios.hr/doktorska/wp-content/uploads/sites/7/2016/03/Komunikologija-Vodic.pdf</p> <p>Pristupnici trebaju ostvariti 50 % bodova na motivacijskom pismu kako bi bili pozvani na razgovor. Stručno je povjerenstvo dobilo vrlo općenite informacije o odbijanju velikog broja kandidata zbog manjka mentora, no nije predočena detaljna analiza koja bi objasnila kako je osiguran odabir najboljih kandidata. Primjerice, nije jasno kolike su stope odbijanja i koji su razlozi za odbijanje kandidata, je li riječ o kvantitativnim razlozima (prosjeck ocjena, nepotpuna</p>

	dokumentacija itd.) ili kvalitativnim razlozima (kvaliteta motivacijskog pisma, uspješnost kandidata na razgovoru).
3.7. VU osigurava razvidnost postupka izbora kandidata, u skladu s objavljenim kriterijima, te razvidnost postupka prigovora.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kao što je prethodno navedeno, postoje neki nedostaci u vezi s transparentnosti selekcijskog postupka, naročito u vezi s odbijanjem kandidata. Postupak prigovora je definiran.</p>
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnog učenja pristupnika i doktoranada.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište priznaje prethodno učenje pristupnika i doktoranada; uvjeti i postupci priznavanja propisani su Pravilnikom o poslijediplomskim studijima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.</p>
3.9. Prava i obveze doktoranda određene su odgovarajućim aktima visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prava i obveze doktoranada određene su Pravilnikom o poslijediplomskim studijima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te članak 32. Pravilnika propisuje da „pri upisu na poslijediplomski studij studenti s nositeljem studija potpisuju ugovor o međusobnim pravima i obvezama“. „Ugovor sadrži odredbe o ugovornim strankama, novčanim obvezama studenta, obvezama u pogledu upisa i završetka studija, te ostalim pitanjima značajnim za studiranje“. Stručno povjerenstvo nije dobilo na uvid primjer ugovora ili smjernice za studente te stoga nije u mogućnosti potvrditi da je kvaliteta mentorske potpore studentima na visokoj razini.</p>
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Pravilnik o poslijediplomskim studijima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku sadrži odredbe o studijskim savjetnicima i mentorima. Stručno povjerenstvo pronašlo je u dokumentima dokaze o mogućnosti da studenti objave članak u suradnji s mentorima, odlascima na konferencije itd., što su studenti potvrdili u razgovoru sa Stručnim povjerenstvom. Tijekom posjeta Stručno se povjerenstvo sastalo sa studentima i s mentorima te iako nije bilo pritužbi na institucijsku podršku, čini se da je odnos s mentorima, kao i pristup voditelju studijskog programa, pomalo neformalne prirode. Bilo bi poželjno da se ti odnosi formaliziraju budući da se studijski program izvodi u Zagrebu, daleko od sjedišta Sveučilišta u Osijeku gdje se nalaze uredi zaduženi za pružanje institucijske podrške.</p>

4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
<p>4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Sadržaj i kvaliteta programa nisu jasno usklađeni s međunarodnim standardima. U Samoanalizi se navode brojni inozemni studijski programi u smislu usporedivosti s doktorskim studijem „Komunikologija“ iako navedeni studijski programi počivaju na potpuno različitim organizacijskim načelima, posebice kada je riječ o omjeru predavanja i individualnog istraživačkog rada.</p> <p>Budući da nastava čini 57 % programa i da se neki kolegiji održavaju 15 ili 20 sati, što znači da doktorandi pohađaju 20 obveznih i izbornih kolegija u prva četiri semestra, tim više nije moguće usporediti udio nastave u studijskom programu s udjelom nastave u inozemnim programima (Salzburška načela II: nastava ne bi trebala činiti više od 20 % programa). Tijekom razgovora sa Stručnim povjerenstvom studenti su kao problem naveli upravo broj obveznih kolegija. Prema međunarodnim standardima, broj obveznih kolegija je od 4 do 6. U studijskom programu samo je jedna godina studija jasno posvećena samostalnom istraživačkom radu (5. i 6. semestar) iako je predviđeno dodjeljivanje 12 ECTS-a tijekom prva četiri semestra za samostalan istraživački rad u obliku doktorskih seminara.</p> <p>Rigorozna metodologija znanstvenog istraživanja i istraživački problemi ne nalaze se u svakoj disertaciji, a obrana/ocjenjivanje disertacije nije jamac mogućnosti usporedbe kvalitete disertacija na međunarodnoj razini. Devet do sada obranjenih disertacija mentorirala su samo 3 mentora, dok u povjerenstvima za obranu doktorskog rada nema internacionalizacije. Nadalje, u većini slučajeva povjerenstvo ne uključuje vanjskog člana s hrvatskih sveučilišta koja nisu povezana sa studijskim programom.</p> <p>Određeni mentori i nositelji kolegija nisu prepoznati kao aktivni istraživači budući da u nekim slučajevima nemaju objavljenih radova iz znanstvenog područja studijskog programa na nacionalnoj ili na međunarodnoj razini. Općenito gledano, broj je objavljenih znanstvenih publikacija mentora na međunarodnoj razini nizak.</p>

	Nadalje, programu nedostaje unutarnje koherentnosti budući da su obvezni i izborni kolegiji iz mnogo različitih područja komunikologije, odnosa s javnošću, prava itd., stoga unutarnja logika programa nije u potpunosti jasna.
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Oni jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi razviti tijekom doktorskoga studija i etičke zahtjeve znanstveno-istraživačkog/umjetničkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iz dostupnih dokumenata i dovršenih disertacija ne može se zaključiti da program omogućuje stjecanje doktorske razine obrazovanja koja je usporediva s doktorskom razinom na međunarodnom nivou. Ishodi učenja studijskog programa, kao i pojedinih kolegija, ne udovoljavaju kriterijima za doktorski studij poput toga da, primjerice, primjena znanja i razumijevanja proširuje granice znanja i daje značajan istraživački doprinos te rezultira znanstvenim radovima od kojih su neki pogodni za objavu u domaćim i međunarodnim recenziranim časopisima. K tomu, ishodi učenja pojedinih kolegija nemaju jasnu poveznicu s ishodima učenja studijskog programa.</p>
4.3. Ishodi su učenja doktorskog studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kao što je već navedeno, omjer predavanja i istraživačkog rada nije prikladan niti usklađen s međunarodnim standardima što znači da je gotovo nemoguće završiti studij u roku od 3 godine. Tijekom razgovora sa Stručnim povjerenstvom studenti su kao problem naveli broj obveznih kolegija. Ne postoji jasna veza između ishoda učenja na razini programa i nastavnog sadržaja.</p>
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Programom doktorskog studija ne postižu se kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a, osobito u pogledu provođenja najmanje 3 godine znanstvenog ili umjetničkog istraživanja u ekvivalentu pune angažiranosti, čiji su ishod izvorni radovi s relevantnom međunarodnom recenzijom. Devet je javno objavljenih doktorskih disertacija i nisu sve napisane na međunarodno usporedivoj doktorskoj razini studija, posebice kada je riječ o kriteriju upotrebe rigoroznih istraživačkih metoda i postavljanja istraživačkih pitanja te je upitno u kojoj mjeri studij pridonosi širenju granica znanja. I što je još važnije, nisu zadovoljeni temeljni uvjeti za osiguravanje kvalitete disertacija (vidi pod 4.1. i 4.8.).</p>
4.5. Obrazovne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju	Potrebna poboljšanja

<p>postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.</p>	<p>Kod većine kolegija i istraživačkih aktivnosti obrazovne metode nisu prikladne razini 8.2. HKO-a. Primjerice, pasivno pohađanje predavanja – što se navodi kao jedna od obrazovnih metoda na mnogim kolegijima – nije prikladno za ovu razinu. Nadalje, pasivnim pohađanjem predavanja iz kolegija <i>Upravljanje komuniciranjem u politici</i> moguće je dobiti 50 od 55 bodova potrebnih za prolaz, dok je u slučaju kolegija <i>Pravo informacija</i> za prolaz potrebno 35 od 100 bodova. Ne uzimajući u obzir anomalije, obrazovne metode ne omogućuju stjecanje kompetencija prikladnih razini 8.2. HKO-a.</p>
<p>4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.</p>	<p>‘Visoka’ (prikladna) razina kvalitete</p>
<p>4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnog i budućeg istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranada (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Nastavni sadržaj nije dovoljno prilagođen potrebama trenutačnog i budućeg istraživačkog rada, a posebno su problematična dva obvezna metodološka kolegija u smislu njihovih individualnih planova nastave. Tijekom razgovora sa Stručnim povjerenstvom, studenti su naveli da su i reference nositelja kolegija problematične. Primjerice, nastavu iz kolegija <i>Metodologija znanstvenog istraživanja</i> izvodi profesorica prava bez referenci iz metodologije, dok kolegij <i>Metodologija istraživanja u informacijskim i komunikacijskim znanostima</i> nema jasno definirane ishode učenja. I što je još važnije, očit je nedostatak kolegija koji za cilj imaju razumijevanje i istraživanje novih medija i digitalnog okruženja što je naročito problematično kada je riječ o osposobljavanju doktoranada za budući istraživački rad.</p>
<p>4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Internacionalizacija studijskog programa vjerojatno je jedna od najslabijih točaka vrednovanog programa budući da se čini da je doseg programa pretežno lokalna. Primjerice, nema dokaza o uključivanju članova s inozemnih institucija u povjerenstva za obranu doktorskih radova te, štoviše, u nekim slučajevima nema dokaza da je imenovan jedan član s visokog učilišta koje nije uključeno u izvođenje studijskog programa. Stručno povjerenstvo smatra da bi se bolja kvaliteta osigurala kada mentori ne bi sudjelovali u povjerenstvima za ocjenu i obranu doktorskih disertacija.</p> <p>Ni jedna disertacija do sada nije napisana na engleskom jeziku te nema kolegija ili gostujućih predavanja na</p>

	<p>engleskom jeziku. U Samoanalizi i ostalim dokumentima ima malo dokaza o radovima objavljenima u međunarodno priznatim časopisima, sudjelovanju na međunarodnim konferencijama te međunarodnoj suradnji na projektima.</p> <p>Malo je dokaza o studentskoj mobilnosti, u Samoanalizi je naveden samo broj potpisanih ugovora, ali nema podataka o studentskoj mobilnosti u stvarnosti. Mobilnost mentora i njihova izloženost međunarodnom iskustvu također su ovlaš spomenuti u Samoanalizi.</p>
--	---

NAPOMENA: PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovog dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa,

odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.